Nr. 11.954/21.10.2026.

Către:

Toate unităţile de învăţământ preuniversitar din judeţul Maramureş
Doamnei/Domnului Director

În urma unor semnale primite din teritoriu, vă reamintim că, potrivit art. 2 şi 3 din Legea învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, *cu modificările şi completările ulterioare*:

A. Sistemul de învăţământ preuniversitar <u>are la bază următoarele valori</u>:

a) colaborarea - dezvoltarea parteneriatelor educaţionale cu familia, comunitatea, mediul universitar, cu mediul de afaceri, în vederea parcurgerii traseului educaţional de către beneficiarul primar;
b) diversitatea - respectarea şi valorizarea diferitelor perspective culturale, etnice, religioase, a sensibilităţii şi a empatiei, alături de întărirea şi pozitivarea imaginii de sine individuale şi colective;
c) excelenţa - atingerea celui mai înalt potenţial în educaţia şi formarea profesională care vizează domeniile de competenţe ale elevului, competenţa profesională a personalului didactic de predare/personalului de conducere, de îndrumare şi control din învăţământ;
d) echitatea - respectarea dreptului fiecărui beneficiar primar de a avea şanse egale de acces, de participare la educaţie şi de atingere a potenţialului său optim, asigurarea accesului şi participării la educaţie a tuturor copiilor, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultăţile acestora şi în acord cu nevoile individuale sau cu nivelul de sprijin necesar;
e) incluziunea - asigurarea accesului şi participării la educaţie a tuturor copiilor, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultăţile acestora şi în acord cu nevoile individuale sau cu nivelul de sprijin necesar;
f) integritatea - asigurarea de repere valorice în educaţie: onestitate, responsabilitate, atitudine etică;
g) profesionalismul - menţinerea de standarde ridicate atât în furnizarea actului educaţional pentru beneficiarii primari ai sistemului de învăţământ preuniversitar, cât şi în formarea iniţială şi continuă a personalului din învăţământul preuniversitar;
h) respectul - adoptarea unor atitudini şi comportamente de relaţionare adecvate şi pozitive faţă de toate persoanele implicate în procesul educaţional, faţă de instituţii, mediul înconjurător şi societate în ansamblu;
i) responsabilitatea - asumarea conştientă a îndatoririlor pentru comportamentul şi acţiunile proprii, la nivelul tuturor actorilor implicaţi în procesul educaţional.

B. <u>Principiile care guvernează</u> învăţământul preuniversitar sunt:

a) principiul nediscriminării - în baza căruia accesul şi participarea la educaţia de calitate se realizează fără discriminare, inclusiv prin interzicerea segregării şcolare;
b) principiul calităţii - în baza căruia activităţile de învăţământ se raportează la standarde de calitate şi la bune practici naţionale, europene şi internaţionale;
c) principiul relevanţei - presupune o ofertă educaţională realistă, actualizată şi corelată cu nevoile elevilor de dezvoltare personală, cu domeniile de cunoaştere, cu valorile socioculturale şi cu cerinţele pieţei muncii;
d) principiul eficienţei - în baza căruia se urmăreşte obţinerea de rezultate educaţionale preconizate, prin gestionarea resurselor existente;
e) principiul descentralizării decizionale - presupune redistribuirea autorităţii decizionale de la nivelurile centrale către cele locale, pentru a răspunde adecvat nevoilor beneficiarilor;
f) principiul garantării identităţii culturale a tuturor cetăţenilor români şi dialogului intercultural;
g) principiul asumării, promovării şi păstrării identităţii naţionale şi a valorilor culturale ale poporului român;
h) principiul recunoaşterii şi garantării drepturilor persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale la păstrarea, la dezvoltarea şi la exprimarea identităţii lor etnice, culturale, lingvistice şi religioase;
i) principiul asigurării echităţii şi egalităţii de şanse - implică asigurarea condiţiilor pentru accesul şi participarea la educaţie a tuturor beneficiarilor primari, prin eliminarea limitărilor/barierelor etnice, religioase, de dizabilitate, fără a se limita la acestea, combaterea discriminării şi personalizarea parcursurilor educaţionale în funcţie de nevoi specifice;

j) principiul transparenței - implică asigurarea vizibilității deciziei, a proceselor și a rezultatelor din domeniul educației, prin comunicarea deschisă, periodică și adecvată a acestora către beneficiarii educației și către societate în ansamblu;
k) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, doctrine politice și religioase;
l) principiul incluziunii - implică acceptarea cu drepturi depline în sistemul de educație a tuturor beneficiarilor, combaterea excluziunii și sprijinul pentru participare activă la educație în ansamblul său;
m) principiul centrării educației pe beneficiarii primari ai acesteia - vizează orientarea întregului sistem educațional către nevoile educaționale, socioemoționale, de sănătate fizică și mintală, ținând cont de experiențele și capacitățile elevilor, printr-o abordare flexibilă și personalizată a curriculumului școlar, prin promovarea gândirii critice, învățării active, contextuale și responsabile;
n) principiul participării și responsabilității părinților/reprezentanților legali - constă în exercitarea responsabilităților privind creșterea, îngrijirea, dezvoltarea și educarea copiilor pentru a contribui la un parcurs educațional de succes al beneficiarului primar;
o) principiul flexibilității/adaptabilității traiectoriei educaționale - implică tranziția și mobilitatea între diverse rute educaționale și profesionale;
p) principiul fundamentării deciziilor pe dialog social și consultare - presupune colaborarea, consultarea și comunicarea transparentă în procesul de luare a deciziilor între actorii relevanți pentru politicile publice din domeniul educației: reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ai mediului academic, beneficiari, organizații sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar, societatea civilă, mediul economic, organizații internaționale;
q) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut și prevederilor legale;
r) principiul respectării dreptului la opinie al elevului și al personalului din învățământ, în contextul derulării actului educațional;
s) principiul politicilor educaționale bazate pe date - conform căruia politicile educaționale sunt elaborate inclusiv în funcție de informațiile statistice și/sau de studiile care analizează aceste date;
t) principiul datelor deschise - conform căruia datele publice produse de Ministerul Educației și de instituțiile din sistemul național de învățământ sunt publicate în format deschis;
u) principiile accesibilității și disponibilității - constau în garantarea accesului la educație de calitate al tuturor beneficiarilor primari ai educației și respectarea dreptului tuturor la educație;
v) principiul respectării dreptului la viață, al asigurării integrității fizice și psihice, respectării demnității și al protejării statutului personalului din învățământ și al beneficiarilor, al recunoașterii relevanței acestuia pentru o educație de calitate;
w) principiul adaptabilității curriculumului național - conform căruia proiectarea acestuia să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor, evitând supraîncărcarea/suprasolicitarea acestora, oferind timp și condiții necesare și pentru desfășurarea activităților extrașcolare;
x) principiul interesului superior al elevului - presupune asigurarea cu prioritate a unui mediu educațional sigur și sănătos, promovarea drepturilor și a nevoilor individuale ale fiecărui elev, precum și luarea în considerare a impactului deciziilor educaționale asupra dezvoltării copilului pe termen scurt, mediu și lung, punând interesele elevilor înaintea altor considerente.

Vă rugăm să vă asigurați de respectarea acestora la nivelul unității de învățământ pe care o conduceți.

Cu deosebit respect,

Inspector școlar general,
Muntean Ioan

[redacted]

Inspector școlar gener
Pop Mihai-Cos

[redacted]

Întocmit: Inspectori șco
Marcu Simona-Ioana
Baias Mândița
Coroiu Mircea-Dumitr

[redacted]